

Een onvoltooide idylle

Sytze Poelstra

Veel vogelaars in het Gooi zullen het Huizerhoofd kennen, een natuurgebied aan de Gooise kust nabij hotel Newport. Het gebied bestaat grotendeels uit een parkachtig landschap in combinatie met een door hekken afgesloten moerasgebied en wordt omzoomd door rietkragen. Het gebied bevat aan de westkant tevens een restant van de oude Huizer Pier en kent door zijn afwisseling een rijke vogelbevolking, zeker in het voorjaar. Zwartkop, grasmus en tuinfluiter zijn er present, evenals fitis en tjiptjaf, merel en zanglijster, groenling, roodborst en winterkoning. Vanuit de rietkragen zingen rietgors en kleine karekiet en weerklinkt het hinniken van een dodaars of de roep van een waterral en vanuit het geboomte roffelt een grote bonte specht of speurt een koekoek naar onbewaakte nesten.

Van tijd tot tijd vliegen aalscholvers, krakeenden of visdiefjes over en scheren zwaluwen over het riet of de boomtoppen. Tussen al die vogelstemmen door wordt op 18 april van dit jaar mijn aandacht getrokken door een geluid dat ik niet eerder in het Gooi hoorde en dat ik feitelijk alleen ken van geluidsopnamen. Het duurt dan ook even voordat ik beseft wat ik hoor. Het is een hoog gerekte en op het eind in toonhoogte dalend 'zieeh', diverse malen herhaald. Geen roepende rietgors, al doet het geluid daar aan denken, maar een buidelmee! De vogel zit kennelijk in het afgesloten stukje moerasbos en is vooralsnog lastig te vinden, tot ik een glimp van hem opvang als hij langs komt vliegen. Het is een vogel met het postuur van een pimpelmees, maar met veel zwart aan de kop!

Deze ontdekking leidt vervolgens tot een groot aantal bezoeken aan het gebied, waarbij de indruk ontstaat dat de vogel niet alleen is. Behalve de zang, die klinkt als 'twi-wi-wi' en variaties op de roep zoals 'te-zieeh, te-zieeh', wordt een tweede roepend exemplaar gehoord. Al op 21 april wordt het buidelmee nest ontdekt, hangend in een grote wilg net buiten het omheinde gebied. Samen met enkele andere vogelaars sta ik ademloos door kijker en telescoop naar het mannetje te kijken, dat ijverig bezig is het nest verder af te bouwen. Bij deze soort neemt het mannetje de bouw van

het grote nest voor zijn rekening. Omdat de opening daarvan nog erg groot is, kun je prima zien hoe hij daarbij te werk gaat. Ongeveer een week later kan de vogel opnieuw uitvoerig worden geobserveerd, nog steeds bezig met de nestbouw. Daartoe plundert hij een lisdodde (rietsigaar); de zaadpluisjes zijn kennelijk uitstekend geschikt als stoffering! Met een snavel vol zaadpluis vliegt hij naar het nest en terwijl hij daar bezig is, hoor ik het vrouwtje roepen vanuit het omheinde gebied.

Op 2 mei bespeur ik beide vogels bij het nest, waarbij opvalt dat het vrouwtje wat minder sprekend gekleurd is en een iets kleiner 'masker' heeft. Wat een prachtige vogels zijn dit!

Buidelmee nest

Foto: Sytze Poelstra

Op 8 mei blijkt het nest nog verder verfraaid te zijn, de vliegopening is daarbij sterk verkleind, zodat de vogel bijna niet meer zichtbaar is als hij in het nest zit. Des te duidelijker is hij te zien als hij aan de buitenkant aan het werk is. Wat een gigantisch kunstwerk voor zo'n kleine vogel!

Een week later echter is er geen sprake meer van activiteit rond het nest en ook mijn verdere

bezoeken gedurende de volgende twee maanden leveren niets op. De vogels worden niet meer gezien; wel een teleurstelling, een broedgeval zou zo mooi geweest zijn

Het nest leek op een veilige plek aangebracht te zijn en begon pas begin juli enige sporen van verval te vertonen.

Wat kan er gebeurd zijn ?

Een artikel in het blad Vogels (zomer 03/2012, bladzijde 30) werpt mogelijk enig licht op deze kwestie; in dit artikel wordt gesteld, dat buidelmezen hun jongen nooit samen groot brengen. Als het nest af is en de eieren gelegd, verdwijnt een der partners om elders voor nieuw nageslacht te zorgen, er op gokkend dat de ander bij het nest blijft en de jongen

verzorgt. De ouder die blijft levert de grootste inspanning en kan dit seizoen niet opnieuw paren. Elke scheidende ouder paart gedurende het broedseizoen van circa vier maanden met vier of vijf nieuwe partners!

Beide ouders blijken voordeel te hebben van deze 'handelwijze', zo wordt aangetoond. Soms gaat het echter mis en verlaten beide ouders het nest nadat de eieren zijn gelegd, zodat er geen nageslacht kan opgroeien (bron : Proceedings of the Royal Society-Biological Sciences). Het lijkt er op dat dit hier het geval is geweest. Inmiddels is het nest door opschietend riet en afhangend wilgenblad vrijwel aan het zicht onttrokken en vertoont een wollige baard van lisdoddenpluis...